

Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Joh. 15:1–9.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Den tid skall komma, då inga julhögmässor längre förkunnar, att evighetens Herre anammat människogestalt. Den stund skall bryta in, då ingen påskliturgi utropar, att Kristus är uppstånden. En gång skall inte längre pingsten fira apostlanådens och den gudomliga andeingivelsens utgjutande. Till evig tid och utan uppehåll skall dock denna dagens fest, festernas fest, Den Allrasaligaste och Allraheligaste Trefaldighetens dag firas av de kristtrogna i evigheters evighet, i den eviga saligheten. Denna dag är Guds dag, helgade åt honom, vigd åt hans väsen, genomträngd och uppfylld av honom, som är Fadern, Sonen och Den Helige Ande, tre personer i en gudsom, Den Heliga Treenigheten. Om detta högmäjästättiska predikoämne skriver Dr Martin Luther i sin huspostilla:

Denna trosartikel är den högsta i kyrkan, icke uträknad av människor, aldrig någonsin uppkommen i ett människohjärta utan endast uppenbarad för oss av Gud genom Ordet. Liksom årets andra festdagar kläder och höljer Gud i hans gärningar ... så är denna dagens fest instiftad för att man så långt som möjligt skall lära sig ur Guds Ord vad Gud är i sig själv, utan alla kläder och gärningar i sitt blotta gudomliga väsen. Då måste man svinga sig över allt skapat, över alla änglar och himlar och lämna allt här nere, som vi är vana vid, och endast lyssna till vad Gud säger om sig själv och sitt innersta väsen. Här visar sig Herren vår Guds dårskap och världens klokskap. Ty då världen hör, att den ende, evige Guden är tre olika personer, blir den dåraktig och håller alla för förryckta som predikar eller tror så. (W2 XIIIa, sp. 665 f.)

Om en kort tid, om ett eller flera decennier, om en överskådlig tid, måhända om några dagar eller timmar, alltså efter vår livstid, när evigheten bryter in, skall vi vara undandragna allt annat än just detta: Den Heliga Treenigheten, Gud, som är vårt livs mål och mening, försåvitt nämligen vi tagit till oss Guds klädning och gärningar, julens, påskens och pingstens

gåva, den pånyttfödelse, som Jesus förkunnar i dagens evangelium med orden: "Om en människa icke bliver född på nytt av vatten och Ande, så kan hon inte komma in i Guds rike". Den, vars hjärta icke vidrörts av dopets levandegörande, nåderika vatten, som icke det treeniga gudsnamnet över de heliga vattendropparna fått kalla till trons glädje, står utanför Guds rike, är kall, likgiltig, ja, kanhända hänfull inför förkunnelsen om Den Allrasaligaste Trefaldigheten. Så öppnas aldrig i dödens stund för otrons anblick det saliga åskådandet, den allraskönaste anblicken, delaktigheten i den eviga saligheten. Mörker, eldsflammar, evig dom återstår för den, som icke i detta livet velat fira Den Heliga Trefaldighets dag. Ändock skall Den Heliga Treenighetens fulla, förskräckande verklighet avteckna sig för otron, när det ordet uppfylles: "Då talar han till dem i sin vrede, och i sin förgrimmelse förskräcker han dem: 'Jag själv har insatt min konung på Sion, mitt heliga berg'". (Ps. 2:5 f.) Liksom otrons barn inte velat höra om Sonen på Faderns högra sida utan visat ifrån sig Ordet, skall Den Heliga Treenigheten visa dem bort ifrån sig. Varje utsaga om Den Heliga Treenighetens eviga firande måste förenas med predikan om denna skiljelinje, som oryggligt då skall dras mellan Den Heliga Treenighetens bekännare och Guds fiender. Så sker i Uppenbarelseboken, när där med bilder beskrives, hur Den Helige Ande utgår av Fadern och Sonen: "Och han visade mig en ström med levande vatten, klar som kristall. Den gick ut från Guds och Lammets tron, och flöt fram mitt igenom stadens gata. Och på båda sidor om strömmen stodo livsträd, som gävo tolv skördar, ty de buro frukt var månad". (Upp. 22:1 f.) Denna beskrivning av saligheten, av hur vi då befruktas av Anden från Fadern och Sonen, som så väl svarar mot predikotextens: "Jag är vinträdet, I ären grenarna", är oss till varning försedd med den allvarliga inledningen: "Men intet ont skall någonsin komma ditin, och ingen som gör vad styggeligt är och lögn, utan allenast de som äro skrivna i livets bok, Lammets bok". (Upp. 21:27) Bara så kan Den Heliga Trefaldighets eviga fest förkunnas, och bara så kan den firas. Bara den, som i tron håller fast vid Lammets bok, Guds dopregister, Guds eviga utkorelse i nådens medel, skall få kasta sig ned i helig

glädje inför honom som är En-i-Tre och Tre-i-En, dricka av hans fullhet och fyllas av honom. Härom säger vi så:

- I. **Den Heliga Trefaldighetens bekännare be-
känner Guds enhet,**
- II. **Den Heliga Trefaldighetens bekännare be-
känner personernas olikhet,**
- III. **Den Heliga Trefaldighetens bekännare be-
känner den Ofattbare.**

I. Den Heliga Trefaldighetens bekännare be- känner Guds enhet.

Vi skall efter denna högtidliga högmässa med varandra bekänna den athanasianska trosbekännelsen och förkunna: *"Men detta är den katolska kristna tron, att vi dyrka en enda Gud i tre personer och tre personer i en enda gudom, i det att vi varken sammanblanda personerna eller söndra det gudomliga väsendet"*. (SKB, s. 48) Det gudomliga väsendets enhet, den ende Guden, den store Allhärskaren, som ensam håller tillvaron samman, är trons bekännelse av ålder: *"Hör Israel! HERREN, vår Gud, HERREN är en"*. (5 Mos. 6:4) Den absoluta enheten, som aldrig kan söndras, är den Gud, som ger oss livet, och som är vårt liv.

II. Den Heliga Trefaldighetens bekännare bekänner personernas olikhet.

Det finns sällsamma uttydningar av trosläran, som försöker få personernas olikhet att uppgå i en allmän oklarhet, så att med "person" skulle anses en påtagen mask, en roll, en uppenbarelsigestalt. Varje sådant tal måste vika för Jesu klara ord: *"När Hjälparen kommer, som jag skall sända eder ifrån Fadern, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadern, då skall han vittna om mig"*. (Joh. 15:26) Här talas om personliga handlingar, där gudomspersonerna framstår i sin fulla personlighet, sin olikhet, sitt inbördes förhållande. Varje utsaga om dem talar om en verklighet, ett helt Jag.

III. Den Heliga Trefaldighetens bekännare bekänner den Ofattbare.

När vi *"varken sammanblanda personerna eller söndra det gudomliga väsendet"*, står vi inför det, som gör Gud till Gud, inför det ofattbara, inför den Ofattbare. Här faller alla beröringspunkter med det givna. Här uppslukar inte enheten trefalden, inte trefalden enheten. Här gäller, att i Sonen *"bor gudomens hela fullhet lekamligen"* (Kol. 2:9), inte en tredjedel, ett stycke, som om den Ende kunde söndras, styckas, tänkas på människosätt. Så faller vi ner inför Gud, som är En-i-Tre och Tre-i-En och bekänner med denna festdags epistel: *"O vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud!"*

Amen.